

Pr. Daniel DUCA

OFRANDĂ MIRILOR

Scurtă tâlcuire a Tainei Nunții

Prefață de Pr. prof. dr. Vasile Nechita

Tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului
TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

Editura DOXOLOGIA

Iași, 2016

Motto:

„Dumnezeu îi dă bărbatului soția ca ajutor. Ea are calități speciale, aptitudini personale, care completează pentru binele familiei ceea ce bărbatul va fi neputincios să dea. Bărbatul este lucrătorul dinafară, femeia este grija dinăuntru.”

Sfântul Ioan Gură de Aur

Cuprins

Prefață

Taina Nunții și actualitatea ei misionară 9

Cuvânt înainte 19

I. Taina care descoperă veșnicia 27

I.1. Scurtă introducere 27

I.2. Taina Nunții în cuprinsul Molitfelnicului 30

I.3. Rânduiele pregătitoare 32

II. Logodna – pridvorul Tainei 47

II.1. Noțiuni generale 47

II.2. Binecuvântarea mică și ectenia mare 51

II.3. Dragostea – legătură neîntreruptă 56

II.4. Binecuvintează, unește și păzește 58

II.5. Se logodește robul lui Dumnezeu
cu roaba lui Dumnezeu 60

II.6. Binecuvintează această punere a inelelor
cu binecuvântare cerească! 62

III. Cununia 69

III.1. Scurt istoric 69

III.2. Rânduiele premergătoare 72

III.3. Cununa nevestejită a măririi 76

III.4. Împărăția Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh –
Împărăția iubirii 78

III.5. În pace Domnului să ne rugăm 81

III.6. Creșteți și vă înmulțiți și stăpâniți pământul!.....	86
III.7. Binecuvintează-i, păzește-i și adu-Ți aminte de dânșii.....	93
III.8. Întinde mâna Ta și unește!	104
III.9. Încununarea	109
III.10. Cu mărire și cu cinste încununează-i pe dânșii!	114
III.11. Taina aceasta mare este!	116
III.12. Faceți ceea ce vă va spune!.....	120
III.13. Nunta cinstită și patul neîntinat.....	122
III.14. Dumnezeuul Cel ceresc – Tatăl nostru	126
III.15. Paharul de obște	128
III.16. Dansul sfânt	130
III.17. Mărit să fii mire, mărită să fii mireasă!	134
III.18. Primește cununile lor în Împărăția Ta!	137
III.19. Sfârșitul Tainei – începutul drumului în doi pe cărarea spre Împărăție	141
Încheiere	146
Bibliografie	150

Prefață

Taina Nunții și actualitatea ei misionară

Trăim într-o lume din ce în ce mai dezorientată din punct de vedere spiritual, moral și religios. În acest context, misiunea Bisericii devine din ce în ce mai grea. De un ajutor neprecupețit în această misiune i-ar fi familia și școala, cum arăta la începutul secolului trecut marele dascăl Spiru Haret. Din păcate, școala și sistemul educațional în general – cel puțin la noi în țară – a fost afectat de principiile ateiste ale fostului regim comunist care, timp de aproape o jumătate de secol, a influențat gândirea și practica pedagogică. Urmările acestui fapt se pot vedea în dezastrul pe care-l cunoaște, în întregul său, sistemul de învățământ românesc, începând de la cel preșcolar și până la cel postuniversitar. Din acest motiv Biserica noastră străbună nu poate conta pe ajutorul școlii; chiar și introducerea *Religiei* în școală nu a putut recupera căderea pe care a cunoscut-o învățământul. Însă această stare de degradare a educației nu este specifică doar țării noastre sau fostelor țări comuniste; ea este întâlnită și în alte părți ale lumii, din cauza crizei spirituale prin care trece întreaga omenire. Numai că la noi, urmărilor nefaste ale regimului totalitar comunist li se adaugă cele ale așa-numitului

postmodernism, care a înlocuit ateismul și materialismul cu non-valorile unui neoliberalism imoral și iresponsabil, caracterizat de acel comportament denumit *corectitudine politică*.

În aceste condiții – așa cum arăta și Herman Tristram Engelhardt jr., creatorul Bioeticii creștine ortodoxe – o mare responsabilitate revine familiei creștine, în cadrul căreia trebuie cultivate valorile evanghelice cu care copiii vor pleca în viață. Din acest motiv, familia este singura care mai poate ajuta misiunea Bisericii lui Hristos. Dar nici familia nu este scutită de încercările postmodernismului; o simplă constatare ne poate încredința în această privință: în țara noastră una din cinci familii se destramă. Îngrijorător este faptul că acest fenomen tinde să devină și mai amenințător, să se agraveze și mai mult, din cauza imigrației forței de muncă. Or, în acest caz, Biserica nu poate sta indiferentă față de suferința soților și deopotrivă a copiilor care uneori rămân fără nici o ocrotire! Oricâtă grijă le-ar acorda bunicii, rudele sau asistenții maternali, aceasta nu poate înlocui iubirea și ocrotirea părinților. Acest fapt, alături de celelalte agresivități postmoderne și postcomuniste, contribuie la fragilizarea și deformarea acestor ființe încă din cea mai timpurie copilărie.

Iată de ce o lucrare misionară a Bisericii noastre privind familia de astăzi nu poate fi decât una prioritară – așa zice cea dintâi dintre slujirile sale. Așa cum arăta și Părintele Arsenie Boca acum o jumătate de secol, faptul că „Iisus a venit la nuntă cu ucenicii Săi (In 2, 2) dovedește că de la nuntă începe prima minune dumnezeiască spre bine; de aici se ridică o stavilă împotriva pustiirii firii omenești. De aceea, se ridică și nunta din desfrânare la cinstea de taină, între cele

șapte, tocmai pentru ca oamenii să simtă și să nu îngăduie într-însa șerpăria fărădelegilor.”¹ Putem vedea pretutindeni că familia este astăzi amenințată nu doar ca instituție dumnezeiască, în calitatea ei de legătură dintre un bărbat și o femeie, dar și în ceea ce privește scopul pentru care a fost instituită: nașterea de prunci. Pur și simplu, chiar și acolo unde încă se mai păstrează unitatea celor doi, nu mai este împodobită de frumusețea copiilor și de râsul lor zglobiu. Ce să mai spunem de milioanele de avorturi care au întinat acest pământ după evenimentele din decembrie 1989?

Oare nu se confirmă cuvintele profetice ale marelui duhovnic că „familia intră – de fapt a și intrat, n.n. – în criza desființării”? Și asta pentru că mulți dintre cei căsătoriți au ajuns să urmărească „amorul liber”, desigur, „fără îndatoriri, fără răspundere, iar alții nu mai au curajul răspunderii, văzând demolarea din interior a acestei instituții.”² Iar urmarea acestui fapt e că întreaga viață socială a fost și este marcată de criza familiei, adevărindu-se alte cuvinte și mai dure ale marelui duhovnic: „Când familia nu va mai fi întemeiată pe Taină – este vorba de Taina Cununiei, n.n. –, oamenii vor fi o turmă de fiare destrăbălate.”³ Se poate constata fără mare efort starea de sălbăticie în care am ajuns numai și ascultând limbajul vulgar și violent pe care-l folosesc tinerii de astăzi. Nu-i putem acuza de acest

---

¹ Părintele Arsenie Boca, *Cărarea Împărăției*, ediția a V-a, Editura Episcopiei Ortodoxe Române a Aradului, Arad, 2006, p. 277.

² Episcop Daniil Stoenescu, *Părintele Arsenie Boca: „omul îmbrăcat în haină de in” și „îngerul cu cădelnița de aur”*, Editura Charisma, Deva, 2008, p. 257.

³ Părintele Arsenie Boca, *Cuvinte vii*, ediția a II-a, Editura Charisma, Deva, 2006, p. 289.

fapt, pentru că ei sunt așa cum ne-au văzut pe noi că ne comportăm! Or, puși în fața acestei grave situații, negreșit că nu putem să nu ne întrebăm, cu reală îndreptățire: Ce este de făcut? Răspunsul ni-l dă – pe cât de scurt, pe atât de lămuritor – Părintele Arsenie Boca: „Nu se poate avea nădejde de *mai bine* fără capacitatea de stăpânire de sine și răspundere în familie și neam”, adică răspundere față de sănătatea familiei și a neamului din care descindem.⁴

Dar cum să rezolvi situația critică în care se află familia creștină în general și cea românească în special, atâta timp cât „astăzi Irod s-a multiplicat: mai (că) nu e familie în care Irod să nu-și ucidă copiii. Doar puțini copii mai scapă cu viață.”⁵ Iar urmarea acestui fapt este că – pe lângă pedeapsa păcatului în sine – atrage după sine și o altă consecință la fel de dureroasă: „copiii nefăcuți – adică nenăscuți, n.n. – strică pe cei făcuți”, întrucât strigătul lor – ca și al lui Abel – atrage mânia lui Dumnezeu deopotrivă asupra părinților ucigași, dar și asupra urmașilor acestora.⁶ Negreșit, unul dintre cele mai grele păcate care alungă pe fiii acestui neam pe meleaguri străine este și această dublă pedeapsă pe care Dumnezeu o slobozește peste acest neam, din cauza strigătelor celor nenăscuți și uciși de propriile lor mame! Efectiv, se vedește adevărul celor spuse de un alt duhovnic – Părintele Vi-chentie Mălău, fost stareț al Mănăstirii Secu – care-și avertiza permanent ucenicii: „Aveți grijă că pământul

---

⁴ Episcop Daniil Stoienescu, *op. cit.*, p. 259.

⁵ Părintele Arsenie Boca, *Cuvinte vii*, p. 302.

⁶ Idem, *Ridicarea căsătoriei la înălțimea de Taină*, ediția a II-a, îmbunătățită, Editura Agaton, Făgăraș, 2009, p. 35.

pe care călcați e pământ sfințit cu rugăciune și jertfă. Dacă nu vă veți purta după rânduiala sfîniei și rugăciunii, vă va alunga!” Și s-a împlinit această profeție atunci când au fost desființate multe mănăstiri și schituri de către autoritățile comuniste. Oare ce ar împiedica să se îplinească și în privința noastră acum, când – cum spunea atât de plastic într-un interviu actorul Dorel Vișan – ne simțim atât de singuri în propria noastră vatră părintească și am pornit – din cauza urâtului care ne-a apucat din cauza pustiirii spirituale – în toate zările lumii în căutarea unei morgonice fericiți?

Negreșit, ne aflăm la un moment de răscruce, atât pentru viața noastră personală și comunitară, cât și ca neam, așa cum spunea fericitul întru adormire Patriarhul Teoctist, întrucât seminția noastră românească, datorită nenașterii de prunci și plecării tinerilor în străinătate, este amenințată cu pieirea. Același adevăr cutremurător îl formula și cel mai mare teolog român ortodox din secolul trecut, Părintele Dumitru Stăniloae. Iată de ce, cred, este momentul să înțelegem ceea ce spunea Părintele Arsenie Boca, cu durere, dar și cu nădejdea că glasul lui va fi ascultat măcar de o parte dintre fiii acestui neam și vor înțelege de ce s-a abătut asupra acestui binecuvântat pământ o asemenea nenorocire: „Oare de ce învinuiește Dumnezeu pe oameni de faptul că nu se mai naște dreptul printre dânșii și că ei nu bagă de seamă? Răspunsul e următorul: Dreptii sunt uneltele lui Dumnezeu, prin care sfătuiește neamurile și – prin rostul lor – face cu putință milostivirea Sa peste oameni; pe când, dacă nu-i au, oamenii dau peste urgia dreptății Sale, după faptele lor. Familia – cu roadele ei împovărate de fărădelegi – Îl aduce pe

Cuvânt înainte

Nunta este prin excelență Taina iubirii; ea transfigurează iubirea umană și o face chip al iubirii treimice. Această iubire transfigurată și spiritualizată – imagine a iubirii din Sfânta Treime – face ca viața cea mai presus de fire a Treimii celei de o ființă și nedespărțite să se descopere oamenilor, aceștia fiind chemați să înainteze printr-un urcuș, care începe aici pe pământ și nu se va sfârși niciodată.

Bărbatul și femeia au fost creați de Dumnezeu din iubire și pentru iubire; astfel, omul, dintru început, poartă la modul superlativ însemnul iubirii. El este pentru întreaga creație pecetea iubirii dumnezeiești, arătând că datorită acesteia Dumnezeu a adus la existență toate. Dând viață și existență întregii făpturi – fie că este însuflețită, fie neînsuflețită – Dumnezeu ne-a învățat că iubirea fără comuniune nu este posibilă. Nu poți iubi când ești singur, căci singurătatea nu te poate învăța ce este iubirea și cum se manifestă ea. Lipsa unei alte persoane te duce în întunericul necunoștinței și în adâncul egoismului. Știind acest lucru Dumnezeu i-a dat lui Adam *ajutor potrivit pentru el*¹; a făcut-o pe femeie, ca unul altuia să-și fie de ajutor. Adam pentru Eva și Eva pentru Adam. De abia după ce

---

¹Fc. 2, 18.

a adus-o la existență pe Eva, Dumnezeu a zis în legătură cu omul că iată toate sunt bune foarte². Amândoi formează omul complet și amândoi se completează reciproc; bărbatul fără femeie era singur, iar femeia fără bărbat nu a putut exista. De aici se vede nu superioritatea unuia sau a altuia, ci nevoia existențială a unuia de celălalt. Singur, cu toate că era stăpân al întregii creații, Adam se simțea stingher, nu era împlinit, căci lipsea ceva. De cealaltă parte, fără Adam, Eva nu ar fi venit la viață și nu s-ar fi bucurat de viață. Luați separat, amândoi erau în stare de neîmplinire, dar în comuniune – luați împreună – amândoi erau compleți și se completeau reciproc: unul se împlinea prin celălalt. Această stare originară avea să se extindă mai apoi la toți urmașii celor doi. Bărbatul alături de femeie alcătuiește natura umană completă: *Vor fi amândoi un trup*, spune Scriptura³; adică un întreg, un tot unitar, ființial.

Viața pe pământ a fost rânduită de Dumnezeu pentru a fi model al comuniunii din sânul Sfintei Treimi, unde cele trei Persoane dumnezeiești – Tatăl, Fiul și Sfântul Duh – sunt modele desăvârșite de Persoane, care trăiesc în comuniune. Această stare nu numai că nu Le desființează ca Persoane, ci, în comuniunea Sfintei Treimi, existența unei Persoane nu o acoperă pe Cealaltă, nu o limitează și nu o subordonează. „Sfânta Treime reprezintă trei Persoane diferite, unite într-o singură Ființă prin iubire și unicitatea scopului, deși continuă să existe și ca Persoane individuale”⁴ – la fel

---

²Fc. 1, 31.

³Fc. 2, 24.

⁴Diac. Stephen Holley, *Cum îmi aleg partenerul potrivit pentru viață?*, Asociația Filantropică Medical-Creștină Christiana, Cluj-Napoca, 2011, p. 5.

trebuie să fie și comuniunea dintre oameni. Soțul trăiește pentru soția sa, soția pentru soțul său, amândoi pentru copii și toți pentru Dumnezeu. Această stare nu îi anulează ca persoane; iubirea adevărată nu lasă ca pe cel de lângă tine să ți-l faci inferior. Iubirea, dimpotrivă, dă întâietate celuilalt, îl pune pe celălalt pe primul plan – aceasta este iubirea jertfelnică. Fiindcă iubești, nu poți să-l faci pe cel de lângă tine să sufere. Faci totul ca el să ducă o existență fericită; totul se referă la viața întreagă, la modul de a gândi, de a te comporta, de a vorbi și chiar de a fi. Toate au ca reper pe celălalt: cauți prin tot ceea ce faci ca cel de lângă tine să nu sufere, ci să se simtă parte integrantă a existenței tale. Te porți cu celălalt cum ai vrea să te porți cu tine; este normal să faci așa fiindcă amândoi sunteți un singur trup.

Din cele de mai sus se poate vedea că cele două coordonate – *iubirea și comuniunea* – sunt bazele existenței și amândouă își au existența și puterea de a fi din comuniunea de iubire și de viață a Sfintei Treimi, viață impregnată de iubire și de comuniune desăvârșită. Una fără cealaltă nu pot exista. Ținând cont de aceste evidențe, rânduiala ortodoxă a Nunții – prin toate gesturile și rugăciunile sale – vrea ca iubirea adevărată să ia naștere din starea de jertfă. Din acest motiv se vorbește atât de des de cruce și de mucenici. Crucea a adus bucurie în lume, iar mucenicii – gustând din bucuria ei – au ajuns la adevărata viață. Tot așa sunt chemați și mirii – bărbatul și femeia – să guste din bucuria crucii, căci numai făcând acest lucru vor ajunge să moștenească viața fericită a Împărăției lui Dumnezeu. De multe ori lumea se teme de cruce, vede în ea durere și umilință, însă este așa numai pentru cei care nu-L au pe Dumnezeu, dar pentru cei care au găsit

I. Taina care descoperă veșnicia

I.1. Scurtă introducere

Potrivit dicționarilor, cuvântul *taină* desemnează „ceva care este necunoscut, neînțeles, nedescoperit, nepătruns de mintea omenească”¹. Ultimele cuvinte ale definiției date de dicționar trasează o lumină asupra denumirii care se dă prin harul lui Dumnezeu unirii între un bărbat și o femeie, unire care – în accepțiunea Bisericii Ortodoxe – este *Taina* Nunții. Ceea ce se petrece în timpul ritualului liturgic este într-adevăr *ceva de nepătruns* de rațiunea umană; *este o taină mare, în Hristos și în Biserică*², așa cum glăsuiește Apostolul Pavel. În condițiile încadrării *în Hristos și în Biserică*, Taina ne revelează percepția pe care trebuie să o avem despre nuntă. Nunta – ca Taină a Bisericii – este făcută nu doar pentru viața de pe pământ, ci mai ales pentru veșnicia Împărăției lui Dumnezeu, Împărăție pe care mintea umană, în stare de cădere, nu o poate înțelege și de aceea noi spunem că o taină este ceva de nepătruns pentru gândirea umană. Cu atât mai mult cu cât vorbim despre o Taină îndreptată spre veșnicia lui Dumnezeu,

---

¹ DEX - Dicționarul explicativ al limbii române, ediția a II-a, Editura Univers Enciclopedic, București, 1998, p. 1067.

² Ef. 5, 32.

Care este necuprinsă de minte și de cuvânt. Tocmai pentru că este o Taină a Împărăției lui Dumnezeu, care-l introduce pe om în bucuria și în dragostea veșnică a lui Dumnezeu³, *o adevărată căsătorie creștină nu poate fi decât unică*; aceasta nu în virtutea vreunei legi abstracte sau a unui principiu moral, ci pentru că Hristos împarte viața Sa – viață dumnezeiască – cu Biserica, iar căsătoria devine Taină, antitip al căsătoriei pur terestre, radical opusă căsătoriei pur pământești. Acesta este și răspunsul dat de Mântuitorul Hristos saducheilor: „iar cei ce se vor învrednici să dobândească veacul acela și învierea cea din morți, *nici nu se însoară, nici nu se mărită*”⁴. Nunta e o Taină deoarece este ceva mai presus de modul de gândire și viețuire pământesc, chipul pământesc și omenesc fiind doar purtătorul și revelatorul vieții dumnezeiești care se află în ea.

Nu unirea dintre soți este cheia săvârșirii Tainei – vedem astfel căsătorii și în lumea necreștină – ci principalul aspect al căsătoriei creștine ca Taină este dragostea; ea este cea care dă sens și continuitate și după moarte unirii dintre doi soți: „Trebuie să înțelegem că adevărata temă, adevăratul conținut și obiectul acestei Taine nu este familia, ci dragostea. Familia ca atare, familia în sine poate fi o distorsiune demonică a dragostei – și există cuvinte aspre despre aceasta în Sfânta Evanghelie: *și dușmanii omului vor fi casnicii lui*”⁵. În acest sens profund, Taina Nunții cuprinde ceva mai mult decât familia. Ea este Taina iubirii dumnezeiești, ca

³ Mt. 25, 21 și 23; 24, 45-47.

⁴ Pr. Vasile Gavrilă, *Cununia – viață întru Împărăție*, Editura Fundației „Tradiția românească”, București, 2004, p. 59.

⁵ Mt. 10, 36.